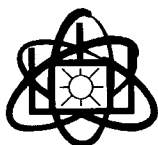

LIETUVIŲ TAUTA
LITHUANIAN NATION

Algimantas LIEKIS

SVETIMI LIETUVIŲ NAMUOSE

2014

19 knyga

TURINYS

PRATARMĖ – 5

LIETUVIŲ TAUTA – LIETUVOS KŪRĖJA – 11

Lietuva – tik lietuvių tautos valstybė – 11

PRARASTOS STIPRYBĖS ŠALTINIS – 13

Atėjūnai lietuvių protėvių žemėse – 13, Lenkų karaliaus išdavystė – 19, Lietuvius tenkino savi dievai – 19, Sudievinta tinginystė – 20, Holokausto pradininkai – Mozė? – 20, Pagoniškoji kultūra – ne žemesnė kitų – 26, Kova ne dėl Kristaus, o valdžios – 28, Lenkų misionieriai – kolonizatorių parankiniai – 28, Už Jadvygos sijono – Lietuvos valstybė – 29, A. Smetona apie lenkų Bažnyčios lenkinimo politiką – 31, Vytauto Didžiojo pastangos išsilaisvinti nuo lenkų „brolybės“ – 32.

SŪDUVIŲ, PRŪSŲ, LIETUVIŲ ŽŪTYS IR PRISIKĖLIMO VILTYS – 38

Klaudijaus Ptolomėjaus „Geografija“ – 38, Lietuvių protėvių žemės – iki Vyslos – 38, Varšuva – lietuvių protėvių miestas? – 38, A. Kojelavičius apie sūduvius – 39, Sūduviai, kaip ir prūsai – lietuviai – 42, Sūduvių išžudymas (1264 m.) – 45, Lietuviai – be sūduvių ir prūsų skydų – 46, Klestėjusi Sūduva – dykra – 46, Sūduva – aukštos kultūros kraštas – 47, Melno 1422 m. sutartyje Žemaitija ir Sūduva – amžinai Lietuvos – 47, Lietuviškoji Palenkė – 48, Pražūtingoji Lietuvai Liublino sutartis (1569 m.) – 50, Lietuvių paminklai prie Vyslos – 51, Lietuva – į Šiaurę nuo Vyslos – 51, Lietuvių–sūduvių miestai – 54, Karai su Rusija – 55, 1655 m. Kėdainių taikos sutartis su Švedija – 56, Caro Petro I Lietuvos nusiaubimas – 58, Respublikos (Lenkijos ir Lietuvos) nauji padalinimai – 58, 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucija – Lietuvos valstybingumui galutinis žlugimas – 58, T. Kosciuškos sukilimas – 61, Lietuvoš–Rusijos gubernijos – 61, Naujos galimybės lietuvių lenkintojams – 64, Nugalėtojų kongresas (1814 m.) – 64, Monarchų ir tautų šventoji sąjunga – 65, Sūduva – Lenkijos karalystei – 67, Lenkijos karalystė – Rusijos Pavyslio kraštas – 69, Lenkų veikla Galicijoje – 69, 1916 m. lapkričio 5 d. – Vokietijos ir Austrijos Lenkijos karalystė – 69, Lenkija ir Antantės priešų draugė – 72.

LIETUVIŲ KOVA DĖL SAVO ŽEMIŲ IR VALSTYBINGUMO – 73

Lietuva – Rusijos Šiaurės Vakarų kraštas – 73, Lenkų antilietuviškumo šaknys – 73, „Vieningai“ Lenkijai – kliūtis nepriklausoma Lietuva – 73, 1905 m. Lietuvių memorandumas Rusijos ministrui pirmininkui – 74, „Oberostas“ Pirmojo pasaulinio karo metais – 78, Lietuvos Taryba (vėliau – valstybės) – 81, Prof. M. Riomeris

apie Rytų Lietuvą – 81, Lenkai, rusai, žydai ir kitos tautinės mažumos – įnamiai: Lietuvoje – 83, J. Pilsudskio kariuomenė 1919 m. vasarą užgrobė Vilnių ir jo kraštą – 86, R. Dmovskis apie tikruosius lenkų tikslus – 86, Agresyvioji Lenkija – Antantės įnagis – 86, Seinų Seimo (1919 09 07) nutarimo – prisijungti prie Lietuvos – 87, Lenkų sąmokslas (POW) prieš nepriklausomą Lietuvą – 88, Anglijos, JAV – Lenkijos invazijos prieš Lietuvą skatintojas – 89, Niekšingasis Anglijos lordo J. Kerzono sumanymas – 94, Lenkija – vienintelė valstybė nepripažinusi Lietuvos valstybingumo *de jure* – 94, Agresoriai su gelbėtojų kaukėmis – 95, Bolševikinė kariuomenė prie Varšuvos – 95, Lietuvos Taikos sutartis su Sovietų Rusija – 95, 1920 m. spalio 7 d. Suvalkų sutartis su lenkais – 95, J. Pilsudskio okupacija Vilniaus ir jo krašto – 95, Plėšikų lenkų moralė – 97, Nauja Vakarų niekšystė – P. Himanso projektas – 97, Prancūzija verčia lietuvius mylėti lenkus – 99, Prieš žmogiškąjį teisingumą – TS Tarybos, Ambasadorių konferencijos nutarimai – 100, Okupantų vaidyba demokratija: rinkimą į Vilniaus seną organizavimą – 100, Okupantai lenkai – visada „teisūs“ – 100, Okupantai lenkai Rytų Lietuvą paskelbė „neatskiriamą“ Lenkijos dalis – 101, Lenkų okupantų ir JT imperialistų niekšystę pasmerkę Tarptautinės Teisės institucijos – 102, Lenkijos (1938 03 12) ultimatumas Lietuvai – 103, Lenkija ir nacistinė Vokietija – broliai dvyiniai – 109, Lietuva – pirmoji prieš vokiečių nacius – 109, Nacių Vokietijos ir imperialistinės Lenkijos „brolybės“ sutartis – 109, 1939 m. kovo 22 d. Vokietija okupuoja Klaipėdą ir jos kraštą – 110, Lenkija užgrobia dalį Čekoslovakijos – 112, Molotovo–Ribentropo susitarimas – 112, Pirmojo Lietuvos kariuomenės savanorio K. Škirpos planas išvaduoti Rytų Lietuvą nuo lenkų – 112, J. Urbšio slaptas įsakymas ambasadoms (1939 05 11) – 115, J. Urbšys apie pasitarimą Reichstoge – 115, K. Škirpos pasiūlymas „Kauno vyriausybei“ – 117, K. Škirpos slapta telegrama (1939 09 15) – 119, Vokietija atsisakė derybų su Lietuva – 120, Gen. K. Musteikio str. „Prisiminimų fragmentai“ – 121, Lietuva – „SSRS įtakos sferon“ – 124, Kokia buvusi ateitis, jei Lietuva būtų išvadavusi iš lenkų Vilnių ir jo kraštą – 126, TSRS ir Lietuvos sutartis dėl Vilniaus ir krašto grąžinimo Lietuvai – 127, Lietuvos TSR – tik 1/5 pripažintų (1920 07 12) Rytų teritorijos – 127, V. Molotovas apie Baltijos šalių įtraukimą savo sferon – 133, Suomija nepakluso TSRS – 133, P. Cvirka apie „broliškąją“ TSRS – 133, Lietuvai Pirmasis pasaulinis karas tęsėsi iki Antrojo – 134, Nauji TSRS grasinimai – 134, TSRS ultimatumas Lietuvai (1940 06 19) – 135, Nurodymai TSRS kariuomenei: kaip okupuoti Lietuvą – 135, Lietuva priėmė TSRS ultimatumą – 140, „Suvalkų trikampis“ – 140, Galingųjų „tiesa“ – 141, „Broliškas“ pasidalinimas – 142, Lietuva okupuota nacių Vokietijos – 142, Lietuvių antibolševikinis Birželio sukilimas – 142, Okupantai vokiečiai nutraukia Lietuvos Laikinosios vyriausybės veiklą (1941 08 05) – 151, Birželio sukilėlių Lietuvos valstybės atkūrimo planai – 151,

Armija Krajova – prieš lietuvius ir Lietuvą – 152, Katynės aukos – 153, Po karo Anglija planavo perduoti Lietuvą „Lenkijos įtakos sferon“ – 154, J. Stalinas V. Sikorskiui sutiko (1941 12) perduoti pietvakarinę Prūsiją – 154, Lenkijos vyriausybės planai Anglijoje – po karo sukurti Rytų Europos federaciją, vadovaujamą Lenkijos – 155, Lenkijos pretenzijos valdyti buvusios LDK žemes – 157, Lenkai – okupantų vokiečių tarnai – 158, Žurnalistas R. Mackonis apie lenkus vokiečių okupacijos metais – 159, Vienas Birželio sukilimo vadų L. Prapuolenis apie lenkus (1939–1944 m.) – 160, Lenkų pastangos įkurti Lietuvoje lenkų autonomine tarybinę respubliką (1940–1941 m.) – 163, Lenkų pagrindininkai prieš lietuvius antinacinio pasipriešinimo organizacijas – 166, Lenkams lietuvių siekis savos nepriklausomos valstybės – šovinizmas – 166, VLIK'o memorandumas (1944 03 09) lenkų pagrindininkams – 167, Drėma apie lenkų antilietuvišką veiklą vokiečių okupacijos metais – 171, Lenkų vyriausybės nurodymai AK Lietuvoje – 179, Instrukcijos lenkams, kaip vykdyti diversijas prieš lietuvius – 179, AK savo žiaurumu pralenkė kagėbistus ir esesininkus – 180, Prancūzų istorikas apie AK budelius – 185, Budelių brolystė – 186, Žlugusios išdavikų lenkų viltys – 187, AK draugystė su TSRS kariuomene – 187, Gen. I. Černiachovskis išgelbsti Lietuvą – 188, Laimėtojų išdavystė – 188, Atlanto charta – propagandos arkliukas – 188, Prof. K. Pakštas apie „Pasaulio tvarką“ – 189.

LIETUVIŲ „APSIPJAUSTYMAS“ SAVOMIS RANKOMIS – 194

Lenkų pastangos susilpninti galingąją Lietuvą – 194, Žalgirio mūšio pergalės vaisių dalybos – 194, Vytautas Didysis – pergalės strategas – 196, Žalgirio pergalė – lietuvių aukštos materialinės ir dvasinės kultūros rodiklių patvirtinimas – 197, Lenkams Ordinas – palaužti Lietuvos didybei – 198, Prūsų sukilimas ir jo vadas H. Mantas – 198, Lenkams Ordinas, kaip gegužiukai svetimame lizde – 199, Įveikti LDK su Jadvygos sijonu – 199, Lenkų misionieriams Lietuva – tai teritorija prijungti prie Lenkijos – 200, Vytautas Didysis po Žalgirio ne kaip nugalėtojas, bet lyg Lenkijos pagalbininkas – 200, Žalgiryje paimti karo trofėjai – tik lenkams – 200, Pražūtingos Lietuvai 1413 m. spalio 2 d. sutartys, pasirašytos Horodlėje – 201, Lietuvos bajorų įsipareigojimai Lenkijos Horodlėje – LDK išdavystė – 201, LDK Švitrigailos mėginimas išsivaduoti nuo lenkų „brolybės“ – 203, LDK Žygimanto Kęstutaičio nužudymas – 203, Lenkijai – 70 proc. prūsų žemių – 204, Ordiniui – Karaliaučiaus kraštas – 204, Livonija – LDK ir Lenkijai – 205, Ordino veiklos tęsėjas – vokiečių riteriai – 205, Lietuvos didiko J. Goštauto pastangos atkurti LDK savarankiškumą – 206, J. Goštauto augintinis karalius Kazimieras Jogailaitis – 207, Lenkijos karaliaus Kazimiero Jogailaičio (1447 m.) privilegijos – 207, Karaliaus Kazimiero Jogailaičio išdavystės – 208, Karaliaus Kazimiero Jogailaičio

sūnus Kazimieras – šventasis – 210, Karalaitis Kazimieras paskelbiamas šventuoju (1604 m.) – 211, LDK smaugėjas – karalius Žygimantas Augustas – 212, Lietuva – Lenkijos provincija – 212, Žygimanto Augusto dvaras Vilniuje – agresyvus lenkinimo židinys – 213, Žygimantas Augustas – pražūtingosios Lietuvai Liublino unijos įgyvendintojas – 214, 1569 m. liepos 1 d. lenkų Seimas patvirtino Liublino uniją – 214, Po Liublino unijos LDK kaip savarankiška valstybė nustota minėti pasaulyje – 215, Lietuvos statutai – 216, Lietuvių pastangos pademonstruoti savarankiškumą – 216, Lietuvos didikų ir bajorų sutartis su Švedija (1655 08 17) – 217, Sapiegų apkaltinimas separatizmu – 218, Bendrosios įstaigos po pirmojo Lenkijos padalijimo (1772 m.) – 218, 1791 m. gegužės 3 d. Konstitucija – galutinis LDK sunaikinimas – 220, Lenkijos (kartu su LDK) pasidalinimai – 220, LDK žlugo ne dėl pralaimėjimų mūšių laukuose – 221.

„TŲ PAČIŲ LIETUVIŲ ŽEMĖS...“ – 222

LDK Algirdo reikalavimas imperatoriui Karoliui IV grąžinti Lietuvai protėvių – prūsų žemes – 222, Popiežiams reikėjo išsaugoti Ordiną – 225, Pietinės prūsų žemės – Lenkijai – 225, Paklusnumas ir nuolankumas – drauge – 225, Vokiečių mokslininkai apie Lietuvą ir lietuvius – 228, Prūsų lietuvių tautos taryba – 229, K. Klimas apie mažalietuvių reikalavimus Taikos konferencijoje Paryžiuje – 230, Taikos konferencija Lietuvai – tik Klaipėdą ir jos kraštą – 231, 1923 m. sausio 15 d. sukilimas Klaipėdoje ir jos krašte – 236, Klaipėdos ir jos krašto pripažinimas Lietuvai – 236, Sutartis su Vokietija (1928 01 28) – 236, Klaipėda ir jos kraštas – tik Lietuvos – 236, Karaliaučiaus kraštas – RFSRS – 238, Pietvakarinė prūsų dalis (apie 70 proc.) – Lenkijai – 239, Spygliuotų vielų ir gelžbetonio siena tarp lietuvių ir jų gentainių – sūduvių, prūsų – 239, Partizanų spauda apie lenkų okupuotas lietuvių, sūduvių, prūsų žemes – 240, Lietuvių išėivijos tyła dėl lietuvių protėvių žemių – 241, VLIK'as – ne okupuotos Lietuvos atstovas – 244, Lenkų išėivų pretenzijos – 244, Rašytojo, žurnalisto A. Gustaičio kreipimasis į JAV prezidentą – 245, JAV prezidento atsakymas dėl Karaliaučiaus krašto – 245, Prof. K. Pakštas apie „Lietuvos ribas“ – 247, 1975 m. Helsinkyje Europos valstybių vadovų pasitarimas – 266, Lenkinimas ir rusinimas „išvaduotoje“ Rytų Lietuvoje – 266, Istorija, geografija – tik okupantų interesams – 269, TSRS ir Lenkijos 1945 08 16 sutartis dėl sienų ir repatriacijos – 269, Socialistinėje Lenkijoje – antilietuviškumas – 269, Lenkinimo politika Rytų Lietuvoje (1950 m.) – LKP(b) CK – 271, LKP(b) CK – pagreitinti lenkinimą – 271, KGB viršininkas L. Berija apie lietuviškumo slopinimą Lietuvoje – 273, Po L. Berijos – naujos rusinimo ir lenkinimo bangos – 273, Rašytojo Antano Vienuolio kalba – 278, Lietuvių intelektualų laiškas (1956 11 04) valdžiai, dėl Rytų Lietuvos lenkinimo – 281, Rytų Lietuvos lenkinimas – pagal LKP(b) CK

programą – 284, Miuncheno suokaltis – 285, Čekoslovakijos žlugimas – 286, 1989 m. LTSR Aukščiausiosios Tarybos komisija dėl Molotovo–Ribentropo pakto – 287, 1989 m. gruodžio 25 d. TSRS Liaudies deputatų suvažiavimas pasmerkę Molotovo–Ribentropo paktą – 287, 1990 m. vasario 7 d. LTSR AT nutarimas, kad negaliojo 1940 m. liepos 21 d. Liaudies seimo nutarimas – 287, Iliuzijos išsaugoti Tautą po 1957 m. N. Chruščiovo reformų – įkūrus LŪT – 288, 1964 m. Stagnacijos sugrąžinimas TSRS – 288, TSRS – „vieninga“ valstybė ir sienos tarp respublikų – tai tik ribos – 289, TSRS išorinių sienų apsauga – šventa – 289, 1940 m. spalio 10 d. valstybės (TSRS) sienų apsaugos organizavimas – 289, LTSR vidaus ribos – 291, J. Šimelionio straipsnis „Kaip mus dalijo“ – 293, Lietuvių karo topografija ir skyriaus panaikinimas – 297, Pirmoji TSRS okupacija – 298.

ATGIMIMAS IR NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS ATKŪRIMAS – 301

Molotovo–Ribentropo suokaltio pasmerkimas (TSRS LD suvažiavime 1989 m. gruodžio 25 d.) – pripažinus Lietuvos okupacijas – 301, Atsikurianti Lietuva – egzistuojančiose sienose – 301, Lietuvos valstybės sienų apsaugos atnaujinimas – 301, VLIK'o nutarimas (1991 m.) dėl Mažosios Lietuvos – 303, Nepriklausomybės prieš viltys – Vilniaus krašto lenkai – 306, Okupacijos metais Lietuvos valstybingumas buvo tik nutrauktas – 306, 1990 m. vasario pabaigoje išrinktoji Aukščiausioji Taryba turėjo Tautos mandatą paskelbti Lietuvą nepriklausoma – 310, Lietuvių tauta 1991 m. vasario 11 d. referendumu patvirtino (per 80 proc.) pasiryžimą nepriklausomos Lietuvos šeimininge – 312, Nepriklausoma Lietuva – tarptautinių organizacijų narė – 312, Lietuvos nepriklausomo valstybingumo pripažinimas *de jure* – 313, 1991 m. pabaigoje TSRS reorganizuota į Nepriklausomų valstybių sandraugą – 314, 1991 m. liepos 29 d. Lietuvos ir Rusijos Sutartis – 314, Sutartis tarp Lietuvos ir Rusijos dėl bendradarbiavimo ekonominėje ir socialinėje-kultūrinėje srityse – 320, Kaliningrado sritis – Rusijai – 320, 1991 m. spalio 24 d. – Deklaracija dėl Lietuvos ir Baltarusijos geros kaimynystės santykių – 321, Laiškas Lietuvos vadovams dėl Rytų Lietuvos šlavimo – 322, Lenkija ir lenkai – be entuziazmo dėl nepriklausomos Lietuvos atsikūrimo – 323, Lietuvos lenkai – ne Lenkijos piliečiai – 324, Pasaulis remia lietuvių kovą – 325, Moldavijos Aukščiausioji Taryba pirmoji iš užsienio 1990 m. gegužės 31 d. paskelbia pripažįstanti nepriklausomą Lietuvos valstybę – 326, 1991 m. vasario 11 d. Lietuvos nepriklausomą valstybingumą pripažįsta Islandija – 324, Nuo 1990 m. balandžio 13 d. – TSRS Lietuvos ekonominė blokada – 326, Protestuodamos prieš TSRS ekonominę blokadą 1990 m. balandžio 24 d. Maskvoje prieš Didįjį teatrą susidegino Stanislovas Žemaitis iš Marijampolės – 327, V. Landsbergis apie blokadą ir pasaulio reakciją – 328, Vakarų šalių vadovų abejonės dėl Lietuvos nepriklausomybės – 328, Lietuva –

JT narė – 329, JAV – nesivels į konfliktą su TSRS dėl; Baltijos šalių – 329, Baltijos valstybių 1991 m. sausio 8 d. pareiškimas – 330, TSRS prezidento ultimatumas – 332, LR AT nutarimas, dėl priemonių Lietuvai ginti – 333, LR AT nutarimas dėl Vyriausybės užsienyje – 334, Lenkų egoistiniai reikalavimai Lietuvai – 334, Lenkai prieš Lietuvos nepriklausomybę – 335, Lenkų konsulas Vilniuje su TSRS palaima – 336, Sąjūdis dėl „Baltijos valstybių vienybės“ – 335, TSRS – ant TSKP, KGB, kariuomenės pečių – 336, „Prahos pavasaris“ – 337, „Judėjimas iš apačios“ – 337, LKP CK sekretorius – rinkti patiems – 338, Savarankiškos LKP ištakos – 338, LKP pertvarkytojų konferencija (1989 05 30) – 339, LKP CK dėl LKP statuso – 340, TSKP CK (B. Pugo) grasinimai – 340, LKP CK raginimas susitarti dėl vienos LKP programos – 341, TSKP CK sekretorius V. Medvedevas Vilniuje – 342, Delegatai į neeilinį LKP suvažiavimą – 343, Lenkai, rusai – prieš LKP atsiskyrimą nuo TSKP – 343, Suvažiavimas, davęs pradžią visos TSKP praeičiai – 343, Probolševikų – LKP (ant TSKP pagrindų) sukilimas – 343, Probolševikai – „platformininkai“ pasmerkia savarankišką LKP – 343, Savarankiška LKP – tai „TSRS, TSKP priešų darbas“ – 343, Pirmieji nuo „vieningos“ VLKJS atsiskyrė Lietuvos komjaunuoliai (1989 06 23, 15–17) – 344, „Platformininkai“ – TSKP CK plenumė – 344, Savarankiška LKP – už nepriklausomą Lietuvą – 344, M. Burokevičius Kremliuje: Lietuvoje – buržuaziniai nacionalistai – 344, TSKP CK pasmerkimas savarankiškos LKP – 345, Savarankiškos LKP CK sekretorius A. Brazauskas – LR AT pirmininkas – 346, A. Brazauskas – palaipsnis ėjimas nepriklausomybėn – 346, Sąjūdis – už Nepriklausomybės atkūrimą – 346, A. Brazausko laiškas (1989 02 04) M. Gorbačioviui – 347, V. Landsbergis – LR AT pirmininkas – 352, Už Nepriklausomybę – Sąjūdis ir savarankiška LKP – 353, „Platformininkų“ nutylėjimas Sąjūdžio spaudoje – 353, LKP atsiskyrimas nuo TSKP – Nepriklausomybės garantas – 354, Okupantų ir kolonizatorių organizacija „Jedinstvo“ – 354, „Jedinstvenininkai“ prieš savarankišką LKP – 355, „Jedinstvenininkai“ – už dvejus AT rūmus – 356, „Jedinstvenininkų“ raštai TSKP CK, TSRS AT – 356.

TIKROJI LENKŲ ŠOVINISTŲ KORTA – 359

Lenkų šovinistų tikslas – padalyti Lietuvą – 359, Lenkams baubas – valstybinė lietuvių kalba – 359, Akad. Z. Zinkevičius apie lenkinimą Vilniuje ir jo krašte – 359, Lenkų nacionalinė autonominė sritis Rytų Lietuvoje – 361, Lietuvos lenkų sąjunga – nepriklausomos Lietuvos priešė – 362, Lenkų „autonomininkai“ – KGB auklėtiniai – 362, Lenkų šovinistų globėjai – TSKP CK, TSRS AT – 362, Lenkų J. Pilsudskio palikuonių melas – 366, Vilnius ir jo kraštas – tik lenkų! – 366, Lenkų šovinisto S. Niesiolovskio pareiškimas – 367, Lenkų šovinistų globėjas – Lenkijos prezidentas L. Valensa – 369, Būsimo Lenkijos prezidento A. Kvasnievskio

broliavimasis su išdavikais „platformininkais“ – 370, L. Valensa atsisakė Vytauto Didžiojo ordino – 370, Į vieną dūdą su lenkais Baltarusijos TSR AT – 370, Šalčininkų rajono lenkų bolševikų pareiškimas – 373, LR AT prieš Šalčininkų rajono lenkų išpuolį – 375, Lenkai – TSKP CK įnagis – 375, Lenkų kreipimasis į M. Gorbačiovą – „sugrąžinti tvarką Lietuvoje“ – 377, Lenkų šovinisto bolševiko interviu „Atgimime“ – 377, LR AT komisija „autonomininkų“ veiklai ištirti – 377, Lenkų autonomininkų reikalavimai pripažinti lenkų nacionalinį rajoną – 381, H. Kobekaitės kalba LR AT (1990 06 12, 19) – 381, B. Railos kalba LR AT – 381, B. Daunorienės kalba LR AT – 382, N. Rasimovičiaus kalba LR AT – 382, V. Povilionio kalba LR AT – 383, R. Ozolas apie Valstybinę komisiją – 384, LR Aukščiausiosios Tarybos ir LR Ministrų Tarybos pareiškimas dėl lenkų autonomijos – 384, Lenkų šovinistų susirinkimas Eišiškėse (1990 10 06) – 385, Lenkų autonomijai įgyvendinti taryba – 387, Okupantų ir kolonizatorių palikuonių lenkų memorandumas Lenkijos prezidentui V. Jeruzelskiui – 387, Lenkija prieš „Lietuvos išstojimą iš TSRS“ – 395, Lenkai Šalčininkų rajoną – LTSR Šalčininkų lenkų nacionalinis-teritorinis kraštas – 395, „Atgimimas“ (1990 10 06) apie lenkų susirinkimą Eišiškėse – 395, Lenkai – už TSRS sąjunginę sutartį – 397, Lenkai „Dėl Vilniaus nacionalinio-teritorinio lenkų krašto“ įkūrimo – 399, Lenkai: apriboti lietuvių gyvenimą Vilniaus krašte – 406, Lenkų ir Lenkijos neginkluota agresija – pasipiktinimo visoje Lietuvoje – 406, Kauno m. sąjūdis „Dėl Pietryčių Lietuvos“ – 407, Rytų Lietuvos gyventojų suvažiavimas Vilniuje (1990 11 24) – 407, Panevėžio miesto demokratinis judėjimas prieš lenkus – 409, Lenkų „autonomininkai“ – tai Lenkijos valstybės politika – 412, „Autonomininkai“ piktinasi LR AT, kad nepripažįsta jų – 412, Autonomininko A. Brodavskio kalba TSRS LD suvažiavime Maskvoje – 413, LR AT pasmerkia Rytų Lietuvos lenkus „autonomininkus“ – 417, Nauja Valstybinė komisija lenkų autonomininkų problemoms – 417, Lenkų autonomininkų vadovai – Varšuvoje – 417, Valstybinės komisijos išvados dėl Rytų Lietuvos – 418, LR AT įstatymą (1990 12 27) dėl tiesioginio valdymo Rytų Lietuvoje – 420, Tiesioginis valdymas Rytų Lietuvoje – 420.

DIDIEJI ŠAMOKSLAI PRIEŠ KOVO 11-OSIOS AKTO LIETUVĄ – 422

PASKUTINĖS PRALAIMĖTŲJŲ PUOTOS – 422

Okupantų ir talkininkų „Metel“ planas – 423, KGB ir lietuvių visuomenė – 423, LTSR nacionalinio gelbėjimo komitetas – 425, Išstojus iš TSR – be Klaipėdos ir Vilniaus – 425, Į Lietuvą – nauji okupantų daliniai – 425, Kremliaus ultimatumas – atkurti LTSR (1991 01 09) – 426, Okupantų generolas P. Gračiovas prieš kariuomenės panaudojimą prieš nepriklausomą Lietuvą – 426, Atėjūnų „Lietuvos demokra-

tinių jėgų“ kongreso ultimatumas LR AT (1991 01 11) – 426, LKP (TSKP) CK – valdžią ima „LTSR nacionalinio gelbėjimo komitetas“ (1991 01 11) – 427, OMON'o išdavystė – 427, 1991 m. sausio 12 d. – okupacinė kariuomenė ir okupantų kolonizatorių palikuonys rengiasi „apginti Tarybų valdžią“ – 428, Pasirengimas šturmui – 428.

RADIJO IR TELEVIZIJOS KOMITETO PASTATŲ VILNIUJE ŠTURMAS – 432
Smogikų liudijimas – 433, A. Kanapinsko žūtis – 434, Sužeistieji. Sunkiai, apysunkiai – 435, Lengvai sužeistieji – 436.

TV BOKŠTO ŠTURMAS – 437

Gydytojo paliudijimas – 437, Žuvusieji nuo okupantų – 438, Sunkiai sužeistieji – 445, Apysunkiai sužalotieji – 445, Lengvai sužalotieji – 447, „Dėl komendanto valandos įvedimo“ – 449, TSRS piliečių komiteto ir jo padalinių veikla – 450, Lietuvos laisvųjų verslininkų asociacija – 452.

VYPK MASKVOJE – 459

Stalinistinės TSRS gynėjų sukilimas – 459, Pasirengimas įvedimui TSRS ypatingą padėtį – 459, Valstybinis ypatingosios padėties komisijos (VYPK) įkūrimas Maskvoje – 460, TSRS prezidento M. Gorbačiovo užblokavimas Forose – 461, VYPK pareiškimas TSRS – 461, Maskviečių kova prieš VYPK kariuomenę – 461, RTFSR prezidento B. Jelcino kalba nuo tanko – 464, Maskvoje „Žmonės gula po tankais“ – 464, Gen. J. Šapošnikovas prieš kariuomenės panaudojimą – 466, Ministras D. Jazovas: „Stop kariuomenei...“ – 466, M. Gorbačiovo įsakymas „Dėl antikonstitucinių aktų atšaukimo“ – 467, VYPK vadų nuosprendžiai sau patiems – 467.

VYPK LIETUVOJE – 468

LTSR nacionalinio gelbėjimo komitetas – valdžią į savo rankas – 468, Okupacinės kariuomenės įgulų vadai – miestų ir rajonų komendantai – 468, VYPK aktyviausi rėmėjai – lenkai „autonomininkai“ – 468, LKP (TSKP) CK perversmininkų vadai – 468, Perversmininkų smurtas Lietuvoje – 469, V. Landsbergis apie pučą – 471, Pergalė prieš pučistus – naujosios Rusijos gimimas – 475, Pučistų pabėgimas – 475.

„DRAUGUS PAŽINSI NELAIMĖJE..“ – 477

Demokratinės Rusijos atstovų paguoda – 477, RTFSR, Lietuvos, Latvijos, Estijos valstybių vadovų pareiškimas (1991 01 13) – 477, Pergalė Lietuvos žmonių plebiscite (1991 02 09) – 478, V. Landsbergio kalba – 479, „Lenkija nepuls Lietuvos...“ –

480, Lenkijos Seimas – 480, Antilietuviškos jėgos už TSRS referendumą – 480, TSRS referendumo Lietuvoje – „autonomininkų“ pasmerkimas – 481, TSKP CK sekretorius D. Šeninas – lenkų šefas – 483, KGB lenkų organizacijų įsteigėja ir globėja – 484, „Autonomininkų“ taryba – Seimas – 484, 1991 07 29 Lietuvos ir Rusijos sutartis – 485, V. Landsbergio kreipimosi pirmąją pučo dieną – 486, V. Landsbergio ir B. Jelcino pokalbis – 487, Lenkų „autonomininkų“ VYPK – 487, Okupacinių organų Lietuvoje panaikinimas – 488, TSKP, LKP (TSKP) uždraudimas – 488, LR AT nutarimas (1991 08 22) dėl lenkų „autonomininkų“ antikonstitucinės veiklos – 489, Nepriklausomos Lietuvos valstybingumo *de jure* pripažinimas – 490, Pirmosios žinios (1991 08 23) apie Lenkijos rengiamąsi pripažinti Lietuvą – 490, Nutarimas paleisti lenkiškųjų rajonų vadovų – 491, Lenkijos prezidento L. Valensos laiškas (1991 09 15) – 491, Dorųjų lenkų Lietuvoje atsakymas Lenkijos prezidentui L. Valensai – 492, Lenkų valdytų savivaldybių vadovų nusikaltimai nepriklausomai Lietuvai – 497, Rusija pripažįsta nepriklausomą Lietuvą – 505, Demokratinės RTFSR susikūrimas – tai viena pagrindinių sąlygų ir nepriklausomai Lietuvai išlikti – 505, TSRS valstybės tarybos – nepriklausomos Lietuvos pripažinimas – 505, Sutartys, dėl okupacinės kariuomenės išvedimo iš Lietuvos – 506, 1992 m. lapkričio 19 d. – Lietuvos kariuomenės atkūrimas – 506, Europos Bendrija pripažįsta nepriklausomą Lietuvą – 506, 1993 m. derybos su Lenkija dėl sutarties – 507, 1994 m. balandžio 26 d. Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo sutartis – 508, 1996 m. kovo 5 d. Lietuvos ir Lenkijos sutartis dėl sienų – 509, Lenkija Lietuvos „strateginė partnerė“ (1997 m.) – 509, 2003 m. balandžio 16 d. pasirašyta sutartis dėl Lietuvos įstojimo į ES – 510, Lietuvos Prezidento V. Adamkaus siekimas Lenkijos draugystės – 510, P. Gylys, buvęs LR užsienio reikalų ministras apie Lenkijos pretenzijų Lietuvai nepagrįstumą – 511, LLRA – antilietuviška – 513, Lenkų kunigai – lenkų šovinistų valios vykdytojai – 514, Pamaldos už LLRA pergales – 514, Arkivyskupo S. Dzivišo seni tikslai – 516, Popiežius Jonas Paulius II apie Lietuvos lenkus – 517.

PAKLĀIDINTAS TEISINGUMAS – 518

Sausio 13-osios nusikaltėlių teismai – 518, Įtariamųjų parsigabenimas iš Baltarusijos – 519, VYPK nariams Rusijoje bausmės ir amnestijos – 519.

SUDĖTINGAS KELIAS Į TEISINGUMĄ – 521

Baudžiamos bylos dėl nusikaltimų Sausio 13-osios žudynių ir antivalstybinio pučo organizavimo: M. Burokevičius – 521, Juozas Jermalavičius – 550, Juozas Kuolelis – 550, Ivanas Kučerovas – 554, Leonas Bartoševičius – 555, Stanislovas Mickevičius – 555, Jaroslavas Prokopovičius – 555, Vladislovas Švedas – 556, Algimantas

Naudžiūnas – 556, Edmundas Kasperavičius – 559, Romas Juchnevičius – 559, Valerijus Šurupovas – 560, Valentinas Lazutka – 560, Stanislava Zuzana Juonienė – 561, Vladimiras Šeinas – 561, Stanislovas Caplinas – 562, Olegas Šeinas – 564, VYPK narių V. Varenikovo, D. Jazovo, O. Šenino, O. Baklanovo ir kt. atsakymai į žurnalisto klausimus – 564.

ŠEIMININKO PRALAIMĖJIMAS – 567

LIETUVOS–LENKIJOS SIENA IR JOS ĮTEISINIMO RAIDA – 567

Lietuvos ir Lenkijos sienų komisijų konferencija – 567, „Įteisintoji siena“ – buvusio okupanto nutiesta (1945 08 16) – 567, Kerzono demarkacijos linija buvo reikalinga tik Lenkijai – 569, Lietuvos valstybė – tautinė, unitarinė ir tik savo tėvų ir protėvių žemėse – 569, Lietuvoje yra tik kitataučių bendrijos – 569, Kęstučio prekybos sutartys net su Anglija – 570, Pirmosios nužymėtos sienos su Livonijos ir Kryžiuočių ordinais – 570, Sienos tarp LDK ir Ordino Rocionžo derybose (1404 05 05) – 570, Lietuvių protėviai žinoti Antikos pasaulyje – 573, M. K. Radvila Našlaitėlis LDK planų ir žemėlapių rengėjas ir leidėjas – 573, LDK ribų komisija – 573, Rusijos imperijoje – lietuviškos gubernijos – 573, Patriotas tas, kuris kalba ir meldžiasi lenkiškai, kovoja dėl Lenkijos – 573, Vokietijos ir Austrijos imperatorių atkurta Lenkijos karalystė (1916 11 05) – 574, Lenkai atsisakė padėti lietuviams kovoti prieš bolševikų kariuomenę – 574, Fošo demarkacinė linija (1919 06 18) – 574, Antroji Fošo demarkacinė linija – 575, G. Kerzono demarkacinė linija (1919 12 08) – 575, Sovietų Rusija viena pirmųjų pripažino nepriklausomą Lietuvą *de jure* – 575, Taikos ir sienų sutartis su Sovietų Rusija – 575, Lenkija veržiasi į neutralumą paskelbusią Lietuvą – 576, Suvalkų sutarties apgaulė – 576, Demarkacinė linija – neutralioji zona tarp Lietuvos ir Lenkijos kariuomenių – 576, Nei demarkacinės, nei neutralios zonos neturi teisinės galios nepriklausomai Lietuvai – 576, Lietuvos valstybėje nėra nė lopinėlio lenkų etninių žemių – 577, Lenkai Lietuvoje – atėjūnai – 577, Vilniaus vaivadija – 577, Trakų vaivadija – 578, Palenkės vaivadija – 578, Naugardukas ir jo kraštas – 579, Brestas ir jo kraštas – 579, Gardinas – 580, Lietuvos statutai: lenkai – atėjūnai – 580, Lenkija vienintelė tarpukaryje nepripažinusi Lietuvos valstybės *de jure* – 580, Rytų Lietuva – tik lietuvių tautos žemė – 582, „Vilnijos“ draugijos ir Lietuvos Sąjūdžio kreipimasis – 582, „Lenko korta“ – atviras šovinizmo skatinimas – 583, Lenkų antilietuviška, antivalstybinė veikla – 594, Lietuvoje tik viena valstybinė – lietuvių kalba – 595, Lenkiškasis švietimas – priešiško lietuviškumui ugdymas – 596, Mokyklos ir Rytų Lietuvoje turi būti Lietuvos patriotų ugdymo centrais – 597, R. Čekutis: „Antivalstybinė tolerancija“ – 596, Rytų Lietuvoje – privilegijuotos lenkiškos mokyklos – 598, Nepailstantys lenkų

„autonomininkai“ – 599, JAV ambasadoriaus peticija – 599, Kur lenkų akiplėšiš-
kumo riba? – 600, Vilniaus krašto lietuvių pareiškimas dėl LLRA antikonstituci-
nės veiklos – 601, Lietuvos Sąjūdžio taryba dėl lenkų ginkluotojų pajėgų invazijos
į nepriklausomą Lietuvą – 602, Lietuvių kreipimasis į teismą dėl lenkų šoviniz-
mo Lietuvoje – 603, V. Tomaševskis ES parlamente – Lietuvos juodintojas – 603,
LLRA – tai TSKP pasekėja – 604, R. Maceikianecas apie lenkų antilietuviškąją,
antivalstybinę veiklą – 604, LLRA – Varšuvos įnagis Lietuvoje – 607, Lietuvių Tau-
ta – Lietuvos šeimininkė – 609.

BAIGIAMIEJI PAMĄSTYMAI – 610

NAUDOTA LITERATŪRA – 629

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ – 634

DOKUMENTŲ (FAKSIMILIŲ) RODYKLĖ – 646

ŽEMĖLAPIŲ RODYKLĖ – 648

AUTORIAUS KNYGOS – 650